

Bruxelles, den 25.6.2013
COM(2013) 455 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Imod fastlåsning: Åbne ikt-systemer ved hjælp af bedre udnyttelse af standarder ved
offentlige indkøb**

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2013) 224 final}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Imod fastlåsning: Åbne ikt-systemer ved hjælp af bedre udnyttelse af standarder ved offentlige indkøb

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

Mange organisationer er fastlåst i deres ikt-systemer, fordi de detaljerede oplysninger om, hvordan systemet fungerer, kun er tilgængelige for udbyderen, så når det er nødvendigt at indkøbe nye komponenter eller licenser, er det kun denne udbyder, der kan levere dem. Denne manglende konkurrence fører til højere priser, og den offentlige sektor alene taber unødigt omkring 1,1 mia. EUR om året¹.

Ved at udnytte standarderne bedre og således gøre det muligt for konkurrenterne at udbyde alternative løsninger vil man mindske fastlåsningen og øge konkurrencen og derved sænke priserne og potentielt forbedre kvaliteten. Dette skyldes, at standarderne bestemmer kernen i teknologien og skaber lige vilkår for alle ikt-udbydere². Flere udbydere vil være i stand til at indsende tilbud i forbindelse med en opfordring til at give tilbud på standardbaserede systemer, hvilket fører til øget konkurrence og et større udvalg.

Det påpeges i den digitale dagsorden for Europa³, at fastlåsning er et problem, og i nøgletiltag 23 forpligter Kommissionen sig til at give vejledning om sammenhængen mellem ikt-standardisering og offentlige indkøb for at hjælpe de offentlige myndigheder til at bruge standarder for at opnå øget effektivitet og mindske risikoen for at blive låst fast i bestemte systemer. For at opnå dette ledsages denne meddelelse af en praktisk vejledning om, hvordan man anvender standarder bedre i offentlige indkøb, særligt i den offentlige sektor.

2. PROBLEMET MED FASTLÅSNING I IKT-SYSTEMER

De offentlige myndigheder indgår kontrakter med ikt-udbydere for at kunne anvende et ikt-produkt eller en –tjenesteydelse i en vis periode. Fastlåsning forekommer, når den offentlige myndighed ikke med lethed kan skifte udbyder, efter at denne periode er udløbet, fordi ikke

¹ I afsnit 2 gives en begrundelse for dette tal.

² R.A: Ghosh (2005) "An economic basis for open standards", FLOSSPOLS project, <http://flosspols.org/deliverables/FLOSSPOLS-D04-openstandards-v6.pdf>.

³ Nøgletiltag 23 i den digitale dagsorden forpligter Kommissionen til at give "vejledning om sammenhængen mellem ikt-standardisering og offentlige indkøb, der kan hjælpe de offentlige myndigheder til at bruge standarder til at opnå øget effektivitet og mindske risikoen for at blive låst fast til bestemte systemer", KOM/2010/0245, findes på [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0245R\(01\):EN:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0245R(01):EN:NOT).

Yderligere oplysninger om nøgletiltag 23 findes på <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-ii-interoperability-standards/action-23-provide-guidance-ict-standardisation-and-public>.

alle vigtige oplysninger vedrørende systemet er tilgængelige, så en anden udbyder effektivt kan overtage leveringen af produktet eller ydelsen.

En undersøgelse⁴, der blev gennemført i 2011 (2011-undersøgelsen) blandt offentlige indkøbere i EU's medlemsstater viste, at ud af de 244 adspurgte indkøbsmyndigheder mente mindst 40 %, at det ville være for dyrt at udskifte deres nuværende ikt-løsning, fordi det ville indebære, at man skulle udskifte adskillige andre systemer, der anvender de samme data som det system, man gerne ville udskifte. Ud af de adspurgte mente 25 %, at de ikke ville være i stand til at udskifte deres ikt-løsninger, fordi de frygtede, at deres oplysninger ikke ville kunne overføres.

En fastlåst situation indebærer sædvanligvis, at udbudsmaterialet for den næste kontrakt, der vedrører det ikt-system, der forårsager fastlåsningsen, indeholder henvisninger til systemets varemærke. Indkøberne må ty til henvisningerne til varemærket, fordi manglen på oplysninger om ikt-systemet gør det vanskeligt at beskrive det tilstrækkeligt præcist på anden vis.

Et antal undersøgelser⁵ viser rent faktisk, at varemærkerne ofte bliver anvendt i udbudsmaterialet. Den procentdel af opfordringerne til at give tilbud, der henviser til varemærker, ligger fra 16 til 36 % afhængigt af, hvilke respondenter der blev brugt i undersøgelsen. Ydermere anvender størstedelen af de 244 respondenter i undersøgelsen fra 2011 varemærker i deres opfordringer til at give tilbud, idet 23 % gør det altid eller ofte, mens knap 40 % kun gør det af og til.

Imidlertid skal de tekniske specifikationer i henhold til Unionens regler om offentlige indkøb⁶ give de økonomiske operatører lige adgang til indkøbsproceduren og må ikke bevirke, at der skabes ubegrundede hindringer for, at offentlige købsaftaler åbnes for konkurrence. Henvisning til varemærker er kun undtagelsesvis tilladt i tilfælde, hvor det ikke er muligt at give en tilstrækkeligt præcis og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand ved hjælp af andre EU-lovgivningsmæssige instrumenter. En sådan henvisning skal efterfølges af udtrykket "eller tilsvarende".

Anvendelsen af varemærker i udbudsmateriale vil begrænse konkurrencen til at omfatte udbydere af dette mærke, hvilket fører til et effektivt monopol og de prismæssige konsekvenser, dette medfører. Desuden kan det føre til problemer i driftskontinuiteten, hvis man er afhængig af en enkelt udbyder hvad angår et ikt-system og den fremtidige udbygning af dette, idet der er risiko for, at udbyderen beslutter sig for at indstille supporten af systemet eller visse af dets funktionaliteter. Dette kan ligeledes føre til, at man går glip af mulighederne for en højere grad af innovation og effektivitet, særligt i tilfælde hvor udbyderen ikke er i stand til at blive ved med at fremtidssikre systemet.

⁴ <http://cordis.europa.eu/fp7/ict/ssai/docs/study-action23/study44-survey1results.pdf>.

⁵ For eksempel R.A. Ghosh (2005), "An Economic Basis for Open Standards", Maastricht, FLOSSPOLs project, <http://flosspols.org/deliverables/FLOSSPOLs-D04-openstandards-v6.pdf>; M. Paapst, "Affirmative action in procurement for open standards and FLOSS". *International Free and Open Software Law Review*, bind 2, nr. 2, s. 184-185, se <http://www.ifosslr.org/ifosslr/article/view/41>, Open Forum Europe, (2011); "OFE Procurement Monitoring Report: EU Member States practice of referring to specific trademarks when procuring for Computer Software Packages and Information Systems between the months of February and April 2010", (maj), s. 6, se http://www.openforumeurope.org/openprocurement/open-procurement-library/Report_2010.pdf.

⁶ Direktiv 2004/18/EF, EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114-240.

Resultaterne af en undersøgelse fra Kommissionen⁷, viste, at åbne udbudsprocedurer er yderst effektive, når det gælder om at tiltrække et større antal tilbudsgivere, og en fordobling af dette antal sænkede kontraktprisen med omkring 9 %.

På baggrund af forholdet mellem det øgede antal tilbudsgivere og de reducerede omkostninger samt et skøn over offentlige ikt-indkøb i EU på 78 mia. EUR⁸, hvor 16 % af disse indkøb henviser til varemærker, anslås det, at de offentlige myndigheder unødigt bruger omkring 1,1 mia. pr. år⁹ som resultat af det begrænsede antal tilbudsgivere, der skyldes henvisning til varemærker.

3. STANDARDBASEREDE IKT-SYSTEMER OVER FOR PROPRIETÆRE IKT-SYSTEMER

Ved at anvende standardbaserede ikt-systemer i stedet for proprietær teknologi bidrager man til at løse op for den restriktive praksis inden for offentlige indkøb, idet standarderne stiller grundlæggende viden om systemet til rådighed for enhver, hvilket indebærer, at andre potentielle udbydere vil kunne vedligeholde eller udbygge systemet på mere konkurrencedygtige betingelser.

Ud over de økonomiske aspekter er der andre væsentlige fordele for de offentlige myndigheder ved at skifte til standardbaserede ikt-systemer, der også anerkendes i handlingsplanen for e-forvaltning¹⁰.

3.1. Interaktion med borgerne – effektivitetsgevinst og frit valg

Eftersom standarder består af specifikationer, som alle interesserede parter kan blive bekendt med, kan produkter og tjenesteydelser fra forskellige producenter gøres interoperable, og således bliver det lettere og mere effektivt at integrere et offentligt system med et andet med det formål at udveksle data¹¹. Dette vil for eksempel gøre det muligt for borgerne at nøjes med at give oplysninger en gang til en hvilken som helst offentlig instans. Når der er brug for disse oplysninger i andre sammenhænge, kan de hentes automatisk og genanvendes og således gøre interaktionen mellem borgerne og de offentlige myndigheder mere effektiv både på lokalt, regionalt, nationalt og EU-plan. Hvis man skal opnå det samme interoperabilitetsniveau

⁷ "Estimating the Benefits from the Procurement Directives": http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/modernising_rules/estimating-benefits-procurement-directives_en.pdf.

⁸ Dette skøn bygger på Det Forenede Kongeriges statslige it-udgifter på 18 mia. EUR i 2010 samt forskning, der viser, at Det Forenede Kongerige står for 23 % af EU's offentlige it-udgifter. Dette blev krydstjekket med et skøn på 54 mia. EUR fra MAPPS-databasen over offentlige kontrakter inden for ikt-sektoren på baggrund af relevante it-CPV-koder (dette tal er højst sandsynligt en undervurdering, da det kun er kontrakter til en værdi over en bestemt grænse, der bliver offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, og eftersom ikke alle it-relaterede projekter bliver klassificeret ved hjælp af it-CPV-koder.

⁹ Hvis antallet af tilbudsgivere blev fordoblet i 16 % af ikt-indkøbene, fordi de ikke længere henviste til varemærker (dette er det laveste antal i undersøgelsen, der omtales i fodnote 5), ville man kunne spare 9 % af 16 % af de 78 mia. EUR om året, hvilket svarer til 1,1 mia. EUR pr. år.

¹⁰ KOM(2010) 743, findes på følgende websted: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0743:FIN:DA:PDF>; Se også <http://ec.europa.eu/digital-agenda/node/165>.

¹¹ R.A. Ghosh (2005) "An economic basis for open standards", FLOSSPOLs project, <http://flosspols.org/deliverables/FLOSSPOLs-D04-openstandards-v6.pdf>. Hesser, Czaya and Riemer (2007) 'Development of standards' in W. Hesser (Ed) *Standardisation in Companies and Markets*, pp. 123-169, Hamburg: Helmut Schmidt Universitet.

mellem systemer, der ikke er baseret på standarder, vil omkostningerne og kompleksiteten blive betydeligt større.

Hvis der anvendes proprietære produkter snarere end standardbaserede produkter, kan det endvidere begrænse borgernes adgang, idet de kun kan interagere med de offentlige myndigheder, hvis de har adgang til og anvender det samme produkt¹². Hvis de offentlige myndigheder anvender produkter, der er baseret på standarder, kan borgerne også anvende et andet produkt, hvori disse standarder er blevet implementeret.

3.2. Interaktion med andre offentlige myndigheder

Den europæiske ramme for interoperabilitet og den europæiske strategi for interoperabilitet, der bliver forklaret i Kommissionens meddelelse om interoperabilitet som forudsætning for europæiske offentlige tjenester¹³ er i høj grad afhængige af, at der anvendes standardbaserede ikt-tjenester. Det er nødvendigt med interoperabilitet, når der skal leveres grænseoverskridende e-forvaltningstjenester, som borgere og virksomheder kan anvende, når de rejser, arbejder, studerer og driver virksomhed i EU, og som understøtter en af målsætningerne for det europæiske digitale indre marked. Når de offentlige myndigheder indfører standardbaserede alternativer, bliver det nemmere at udvikle de nødvendige grænseoverskridende tjenesteydelser.

3.3. Mere innovation

Direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer¹⁴ forpligter medlemsstaterne til, såfremt dette er muligt og hensigtsmæssigt, at gøre deres dokumenter tilgængelige i elektronisk form¹⁵, i tilfælde hvor videreanvendelse af offentlige myndigheds dokumenter er tilladt.

Disse oplysninger kan indeholde digitale kort, meteorologiske, juridiske, trafikrelaterede, økonomiske og andre oplysninger samt programmeringsgrænseflader for applikationer (API) til ikt-systemer. Virksomheder og borgere er så i stand til at anvende de offentlige myndigheds oplysninger og systemer til udvikling af nye applikationer, der er til nytte for samfundet som helhed og medvirker til at skabe øget vækst og flere arbejdspladser samt innovation inden for den offentlige sektor.

Hvis disse oplysninger gøres tilgængelige i formater, der svarer til fælles standarder, vil det være til stor hjælp for udviklerne af applikationer, så de kan sikre, at deres applikationer fungerer sammen med oplysninger fra mange forskellige offentlige myndigheder, og at borgerne kan bruge disse applikationer, uanset hvor de befinder sig i Europa.

Desuden er et ikt-system, der er baseret på standarder, lettere at videreudvikle, og det er bedre i stand til at levere de fremtidige tjenesteydelser, som offentlige myndigheder forventes at tilbyde borgerne på effektiv og innovativ vis. Standarderne leverer de nødvendige holdepunkter, som enhver med ikt-kendskab kan anvende til at udvikle tillægsfunktioner til

¹² http://www.epractice.eu/files/European%20Journal%20epractice%20Volume%2012_6.pdf

¹³ KOM(2010) 744.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0744:FIN:DA:PDF>.

¹⁴ Direktiv 2003/98/EF, EUT L 345 af 31.12.2003, s. 90-96.

Mht. foreslåede ændringer: se http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm.

¹⁵ I sit forslag til direktiv om ændring af direktiv 2003/98/EF foreslår Kommissionen begrebet "i elektronisk form" ændret til "i et maskinlæsbart format og sammen med deres metadata". KOM(2011) 877 endelig.

systemet eller til migrering af data fra et system til et andet, således at potentialet for anvendelse øges.

3.4. Lavere omkostninger for ikt-udbydere

Udbydere af ikt bliver også påvirket af fastlåsnings. 2011-undersøgelsen viste, at flertallet af ikt-udbydere også ville være tilhængere af mere åbne indkøb på baggrund af standarder, da dette ville åbne markederne for dem alle og således øge EU's ikt-markeds konkurrenceevne. Det står dog klart, at salgsudsigterne for visse dominerende, førende udbydere kan blive påvirket i den modsatte retning, hvis de nye aktører er i stand til at konkurrere mere effektivt.

På trods af de fordele, der for flertallet af ikt-udbydere er forbundet med at anvende standardbaserede indkøb, vil det indebære omkostninger for dem at implementere og anvende standarder i deres produkter og tjenesteydelser. Dette bør sammenlignes med de sædvanlige omkostninger, de oplever i forbindelse med vedligeholdelse og udvikling af deres produkter og tjenesteydelser. En undersøgelse fra 2012¹⁶ blandt offentlige myndigheder og ikt-udbydere (2012-undersøgelsen) tyder på, at 30 % af interessenterne forventer, at eventuelle stigninger i omkostningerne vil blive højere på kort sigt (hvis de offentlige myndigheder bibeholder den langsigtede kontinuitet i de standarder, de anvender). 41 % af respondenterne forventer dog, at de langsigtede omkostninger vil falde, hvilket peger hen imod at ikt-udbydere også vil høste fordele i form af lavere omkostninger og adgang til markeder.

Ikt-systemer, der er baseret på standarder, vil fremme en højere grad af interoperabilitet, innovation, konkurrencedygtighed og lavere omkostninger, og desuden vil interaktionen med borgerne blive forbedret. Disse systemer vil danne grundlag for en ny generation af åbne, fleksible og samarbejdsbaserede e-forvaltningstjenester, der styrker EU's borgere og virksomheder, som planlagt i handlingsplanen for e-forvaltning 2011-2015.

4. VEJLEDNING TIL INDKØB AF STANDARDBASERET IKT

I teorien virker det enkelt at anskaffe standardbaserede ikt-systemer i fremtiden. Det eneste man skal gøre er at bede om standarder, når man indkøber nye licenser og komponenter. I praksis beredte et stort antal ordregivende myndigheder i deres reaktioner på 2011-undersøgelsen dog om, at de havde vanskeligheder i forbindelse med anvendelsen af standarder, idet lige knap 50 % beredte om mangel på ekspertise, når det gjaldt om at beslutte hvilke systemer, der var relevante og passende til de særlige ikt-behov. Derfor er det vigtigt at hjælpe indkøberne med at overvinde disse praktiske vanskeligheder, så de kan anvende standarderne på en hensigtsmæssig måde.

For øjeblikket er visse medlemsstater (såsom Frankrig, Italien, Nederlandene, Det Forenede Kongerige, Tyskland, Sverige, Spanien og Danmark¹⁷) i færd med at fremme anvendelse af standarder i offentlige ikt-indkøb. De hjælper de offentlige myndigheder med praktiske vejledninger, som består af lister over anbefalede standarder til specifikke situationer, indkøbsvejledninger og færdige tekster til brug i offentligt udbudsmateriale. På trods af denne bedste praksis havde kun 25 % af respondenterne i 2012-undersøgelsen adgang til denne form for rådgivning, hvilket peger på, at der er behov for at udvikle en vejledning, der kan nå ud til flere offentlige indkøbere.

¹⁶ <http://cordis.europa.eu/fp7/ict/ssai/docs/study-action23/study44-survey2results.pdf>.

¹⁷ <http://cordis.europa.eu/fp7/ict/ssai/docs/study-action23/d2-finalreport-29feb2012.pdf>.

Europa-Kommissionen har identificeret de største vanskeligheder, som de offentlige myndigheder står overfor, når de indkøber ikt-systemer, og har indsamlet bedste praksis i nogle af de medlemsstater, der arbejder aktivt for at overvinde disse vanskeligheder. Denne bedste praksis danner grundlaget for vejledningen, "Guide for the procurement of standards-based ICT, Elements of Good Practice", (vejledningen), der er vedhæftet denne meddelelse.

Vejledningen består af følgende:

- Rådgivning angående udvikling af en ikt-strategi, der består af de hovedprincipper, der skal følges i det land, den region eller den sektor, hvor systemet skal anvendes, for at få ikt-systemerne til at arbejde sammen og for at udbyde en effektiv service til borgerne og de andre aktører, der arbejder med de offentlige myndigheder.
- Vejledning i, hvordan man vurderer standarder på metodisk, retfærdig og gennemsigtig vis for at kunne vælge de standarder, der skal bruges til at støtte ikt-strategien og undgå fastlåsnings. Dette er en fortløbende aktivitet, der har til formål at sikre, at de standarder, der tidligere blev valgt, bliver udskiftet, når der kommer nye og bedre standarder.
- Vejledning i, hvordan man bedst identificerer den offentlige myndigheds ikt-behov og evaluerer potentielle ikt-systemer, der kan opfylde disse behov, herunder brugernes krav.
- Vejledning i langsigtet budgetmæssig planlægning, der har til formål at overvinde højere opstartsomkostninger, når man forsøger at begrænse situationer med fastlåsnings.
- Vejledning om, hvordan man engagerer sig i markedet, for at de offentlige myndigheder kan forstå, hvad der for øjeblikket tilbydes på markedet og på den anden side for, at markedet kan forstå de offentlige myndigheders fremtidige behov.
- Rådgivning om, hvordan man udvikler praktiske, brugsklare vejledninger (liste over, hvilke standarder der anbefales til specifikke ikt-applikationer, færdige tekster, der kan bruges i udbudsmateriale, uddannelse), der kan hjælpe de offentlige myndigheder med at skrive udbudsmateriale, som henviser til de rigtige standarder i den rigtige situation og på rette vis.

Vejledningen giver også eksempler på bedste praksis og indeholder ressourcer, som ordregivende myndigheder kan bruge for at gennemføre vejledningen i praksis. Vejledningen er rettet til alle dem, der måtte være involveret i offentlige ikt-indkøb, herunder tjenestemænd, der varetager indkøb, ledende offentlige informationsmedarbejdere og ikt-eksperter, der assisterer offentlige myndigheder.

Vejledningen gør det helt klart, at det ikke er muligt for individuelle indkøbere alene at løse problemerne med at fjerne fastlåsnings, anvende standarder bedre og i højere grad samt fremskaffe interoperable systemer. Dette skal tværtimod være en del af en overordnet, langsigtet plan på passende branche- og organisationsniveau for at sikre, at ikt-systemerne arbejder sammen på effektiv vis.

5. BESLÆGTEDE INITIATIVER

Der findes adskillige andre initiativer på EU-plan, der har til formål at fremme brugen af standarder:

- Kommissionens forslag til et direktiv om tilgængeligheden af offentlige organers websteder¹⁸, ifølge hvilket der vil blive skabt en harmoniseret standard på baggrund af det arbejde, som de europæiske standardiseringsorganisationer har udført på grundlag af mandat M/376¹⁹.
- Samlingen af storstilede e-forvaltningsprojekter under EU's rammeprogram for konkurrenceevne og innovation inden for støtteprogrammet for ikt-politik, der anbefaler standarder, der er udarbejdet specielt til en applikation, f.eks. til elektroniske indkøbsplatforme²⁰ og e-identifikation²¹.
- Arbejdet i multi-interessentplatformen for e-fakturering²² inden for det fælles europæiske betalingsområde.
- Metoden "Common Assessment Method Standards and Specifications" (CAMSS)²³, der er udviklet under ISA-programmet (Interoperability Solutions Programme for European Public Administrations²⁴) og udstikker en ramme for vurdering af interoperabilitetsstandarder og -specifikationer samt videreformidling af resultaterne. Vejledningen tilskynder til, at man anvender CAMSS til vurdering af standarder.
- En anden ISA-foranstaltning, det nationale observationscenter for interoperabilitetsrammer (NIFO)²⁵ bidrager med observationer om interoperabilitetsaktiviteter i Europa. Det fokuserer på analyse af de internationale interoperabilitetsrammer, der - som det også anbefales i vejledningen - betragtes som et vigtigt grundlag for offentlige organisationers ikt-strategier.
- Desuden gør en nylig reform af det europæiske standardiseringssystem²⁶ det nu muligt for de kontraherende myndigheder at formulere de tekniske specifikationer i udbudsmaterialet under henvisning til ikt-specifikationer, der er udarbejdet af fora og konsortier, der vil blive udpeget af Kommissionen efter høring, særligt den europæiske multi-interessentplatform om ikt-standardisering, hvor det tidligere kun var muligt at henvise til standarder eller specifikationer, som var blevet offentliggjort af nationale, europæiske og internationale organisationer.

¹⁸ COM(2012) 721, se <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0721:FIN:DA:PDF> og <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/proposal-directive-european-parliament-and-council-accessibility-public-sector-bodies-websites>.

¹⁹ <http://www.mandate376.eu/>

²⁰ <http://www.peppol.eu/>.

²¹ <https://www.eid-stork.eu/>.

²² http://ec.europa.eu/internal_market/payments/einvoicing/index_en.htm.

²³ <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/idabc-camss/>.

²⁴ http://ec.europa.eu/isa/index_en.htm.

²⁵ http://ec.europa.eu/isa/actions/04-accompanying-measures/4-2-3action_en.htm.

²⁶ Forordning (EU) nr. 1025/2012, EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12-33, og http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/standardisation-policy/index_en.htm.

6. HVAD HVIS DER IKKE FINDES NOGEN STANDARDER?

Hvad angår visse nye typer applikationer, som de offentlige organisationer skal udvikle for at kunne klare store samfundsmæssige udfordringer såsom sikring af sundhedsydelser af høj kvalitet, der er til at betale, til den aldrende befolkning, bekæmpelse af klimaforandringer, osv, er det ikke sikkert, at de nødvendige standarder er til rådighed endnu. I sådanne tilfælde kunne de offentlige myndigheder potentielt samarbejde med andre offentlige indkøbere om prækommercielle indkøb. Dette indebærer indkøb af forsknings- og udviklingstjenesteydelser²⁷, der sætter den offentlige sektor i stand til at dele risikoen og fordelene ved at iværksætte skelsættende forskning og udvikling med den private sektor. Det gør det muligt for indkøberne at styre branchen hen imod opfyldelse af deres behov, samtidig med at de kan sammenligne fordele og ulemper ved konkurrerende løsninger fra forskellige udbydere (ved hjælp af design, prototyper og test) uden at indgå omfattende kontrakter med en enkelt udbyder. Udbyderne kan også blive anmodet om at deltage i de relevante standardiseringsorganisationers arbejde for at fastlægge standarder, der vedrører resultaterne af forskning og udvikling til det prækommercielle projekt. Det europæiske cloud-partnerskab²⁸ er et eksempel på prækommercielt indkøb, hvor der bliver udviklet standarder.

7. INDKØB AF IKT PÅ GRUNDLAG AF STANDARDER: DET VIDERE FORLØB

Europa-Kommissionen tilskynder alle offentlige myndigheder i medlemsstaterne til at anvende vejledningen for at bidrage til at afhjælpe fastlåsning af deres ikt-systemer og således fremme konkurrencen i Europa og støtte udviklingen af det europæiske indre marked for ikt, herunder ved at sikre større adgang til og brug af offentlige oplysninger og information. Europa-Kommissionen vil ligeledes anvende vejledningen for at gøre bedre brug af standarder i sine egne ikt-systemer og tilskynder de andre EU-institutioner til at følge trop.

Det forventes, at medlemsstaterne, sammen med Europa-Kommissionen og andre EU-institutioner, med tiden vil udvikle mere specialiserede versioner af vejledningen, der er skræddersyet til deres egne ikt-strategier og den måde, de anvender specifikke standarder på. Det er sandsynligt at en sådan iterativ tilgang vil øge fordelene i form af omkostningsbesparelser og flere muligheder for innovation og konkurrence.

En høring vedrørende en tidligere version af vejledningen²⁹ viste, at udveksling af bedste praksis anses for at være værdifuld af de fleste respondenter, både dem, der for øjeblikket har adgang til bedste praksis-kilder, og dem, der ikke har det. Mere end 90 % af begge respondentgrupper (eller 73 % af det samlede antal adspurgte) udtalte, at udveksling af bedste praksis er eller ville være nyttigt eller meget nyttigt.

For at fremme udvekslingen af bedste praksis vil Europa-Kommissionen støtte dette initiativ ved at organisere møder med relevante interessenter (offentlige myndigheder, ikt-branchen, standardiseringsorganisationer og civilsamfundet), med støtte fra et offentligt websted om bedste praksis. Ved at dele deres erfaringer med jævne mellemrum lærer de offentlige

²⁷ Prækommercielle indkøb defineres i KOM(2007) 799 og det vedhæftede arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, SEK/2007/1668.

²⁸ COM(2012) 529, s. 13, (nøgletiltag 3),
http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=EN&type_doc=COMfinal&an_doc=2012&nu_doc=529
og

²⁹ http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/index_en.htm
<http://cordis.europa.eu/fp7/ict/ssai/docs/study-action23/study44-survey2results.pdf>.

organisationer af hinanden, de tilpasser sig den bedste praksis, der opstår, de undersøger problemer og kommer med forslag til fælles løsninger. Denne udveksling af bedste praksis vil sikre en indbyrdes tilnærmelse af de valg, der foretages i de forskellige medlemsstater, hvilket vil mindske fragmenteringen og bidrage til at sikre et reelt indre marked for ikt.

Desuden vil Kommissionen rapportere om resultaterne af denne proces, særligt inden for følgende områder:

- Relevant information om de offentlige myndigheders ikt-indkøbsprocesser, vurdering af deres anvendelse af standarder i ikt-indkøb, udvikling af praktisk vejledning, langsigtede virksomhedsevalueringer og budgetmæssig planlægning.
- Revision af indkøbsprocessen og rapportering om, hvad der fungerer godt, og hvad der kunne gøres bedre for at fremme bedste praksis i fremtiden.

Disse informationer og tilhørende data vil kan eventuelt suppleres med en oversigt over statistiske oplysninger om henvisninger til varemærker i udbud, antallet af udbydere, der deltager i offentlige udbud, og vurdering af forholdet mellem pris og kvalitet ved offentlige ikt-indkøb.

De foranstaltninger, der er beskrevet ovenfor, vil resultere i mere åbne, standardbaserede ikt-systemer, som burde bidrage til, at der udvikles mere effektive offentlige tjenesteydelser, som kan udbygges og tilpasses til fremtidige behov. Ikt-udbydere vil blive i stand til at konkurrere om at tilbyde de offentlige myndigheder et rimeligt forhold mellem pris og kvalitet og til at levere innovative nye tjenesteydelser.